

บรรณานุกรม

กฎหมายตราสามดวง. 5 เล่ม. พระนคร : องค์การค้ำของกรุงสุโขทัย, 2508. เล่ม 5, หน้า 282-3.

กรุงเทพมหานคร, สมเด็จพระเจ้า. บทละครเรื่องรามเกียรติ์และเล่าเรื่องหนังสือรามเกียรติ์ [ของก๊อ ยู๋โพธิ์]. พระนคร : องค์การค้ำของกรุงสุโขทัย, 2506.

คมคม [อาคม สายาคม]. "ศิลปของไทย," ชัยพฤกษ์, 9(กันยายน-ธันวาคม, 2505); 10(มกราคม-ธันวาคม, 2506); 11(มกราคม-พฤศจิกายน, 2507).

คมคาย นิลประภัสสร. "บทละครว่าเป็นวรรณคดีหรือไม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2497. (อัครสาเนา.)

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. "ละครนอก ละครใน และละครดึกดำบรรพ์," วารสาร วรรณศิลป์ 13. พระนคร : ชุมนุมวรรณศิลป์และการละคอน สโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514. หน้า 30-34.

_____ "การวิจารณ์นาฏศิลป์และการประเมินผล." บรรยายที่โรงละครแห่งชาติ. 18 เมษายน 2515 ในการอบรมครูภาคฤดูร้อน. สยามรัฐ, 25 เมษายน 2515; 26 เมษายน 2515; 27 เมษายน 2515; 28 เมษายน 2515, หน้า 8-9.

จดหมายเหตุเรื่องรับพระยาเศวตคณูชร ช้างเผือกแรกได้ในรัชกาลที่ 2 เมื่อปีวอก พ.ศ. 2355. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2470. (พระโสภณอักษร-กิจพิมพ์ขึ้นชุดเกล้า ๆ ถวายสำหรับพระราชทานแจกในงานสมโภชพระเศวตคช-เคชนัคคิก ช้างเผือกแรกได้ในรัชกาลที่ 7 เมื่อปีเถาะ พ.ศ. 2470).

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ประชุมพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 4 ภาค
ปกิณกะ ภาค 1. พระนคร : ม.ป.ท., 2493. (สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง-
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระศพพระเจ้าบรมเชอ
 พระองค์เจ้าพวงสรอยสอางค์ ณ พระเมรุทองสนามหลวง พุทธศักราช 2493).
 หน้า 20-27, "ข้างเือกกับคนงาม."

_____ . ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2400. พระนคร : องค์การคำ-
 ของคุรุสภา, 2503. หน้า 130-31, 161-3.

_____ . บทละครเรื่องรามเกียรติ์ตอนพระรามเคียด. พระนคร : โรงพิมพ์ไทย,
 2462. (พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงอดิศรอุดมเดชโปรดให้พิมพ์ในงานฉลอง
 อายุครบ 64 ปี เมื่อปีมะแม พ.ศ. 2462).

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. คำเจรจาละครเรื่องอิเหนา. พระนคร :
 โรงพิมพ์น้ำเงิน, 2480. (เจ้าจอมสมบุญในรัชกาลที่ 5 พิมพ์แจกในงาน
 ทานอายุ 60 ปี เมื่อปีฉลู พ.ศ. 2480).

จังหวัดลำปาง. พระนคร : สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม สภาวัฒนธรรม, 2500.
 หน้า 5.

[ธานีโวหาร, พระ]. โคลงสรรเสริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์.
 พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2470. (พิมพ์ในงานปลงศพ นาย
 เทียนดอก เขาวนชาติ ปีเถาะ พ.ศ. 2470). หน้า 29.

[สิน ศิลปบรรเลง, และ วิเชียร กุลคันทน์]. ศิลปะของการดนตรีและละคร และความรู้
ทั่วไปในการดนตรีไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503. (เอกสารการ
 นิเทศการศึกษา ฉบับที่ 107 ของหน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู กระ-
 ทรวงศึกษาธิการ 2503).

คำกราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ตำนานเครื่องมโหรีปี่พาทย์
และประชุมบทเพลงไทยเดิม ภาคหนึ่ง ภาคสอง และ ภาคสาม. พระนคร :
 โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2512. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ
 นายจรูญ จุฑะสุต ณ ฌาปนสถานคุรุสภา วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร 4 มิถุนา-
 นายน 2512).

_____ . ตำนานเรื่องละครโอเนนา. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2506. (พิมพ์
 เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพนายใหญ่ จารุกิลก ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม
 21 มีนาคม 2506).

_____ . ประชุมบทมโหรีกับอธิบายตำนานมโหรี. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒ-
 ชนากร, 2471. (แจกในการกรฐินพระราชทานมหาอำมาตย์โท พระยาจินตนา-
 ภิรมย์ราชสภากิติ ผู้รั้งตำแหน่งเสนาบดี กระทรวงยุติธรรม ณ วัดสุวรรณาาราม
 พระพุทธศักราช 2471).

_____ . พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 2. พระนคร : โรงพิมพ์
 หางหุ้นส่วนจำกัดคณิศรคณบุญสงการพิมพ์, 2511. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระ-
 ราชทานเพลิงศพ พลเรือเอกหลวงอาจณรงค์ (อิง ชวงสุวรรณิช) ณ เมรุหน้า
 พลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 28 กรกฎาคม 2511).

ตำราพณร่ำ ฉบับเรียบเรียงในหอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร. พระนคร : โรงพิมพ์
 โสภณพิพรรฒชนากร, 2466. (ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในงาน
 พระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุน
 เพ็ชรบูรณ์อินทราชัย ณ พระเมรุทองสนามหลวง พ.ศ. 2466).

_____ . เติมสิริ มุขยสิงห์, และ เจื้อ สตะเวทิน. วิชานาฏศิลป์ (การละครเพื่อการศึกษา).
 พระนคร : องค์การคาของคุรุสภา, 2514.

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 2. พระนคร :
องค์การฯ ของคุรุสภา, 2504.

เทพ สุนทรสารทูล. พระพุทธรูปเลิศเหล่า พระมหากษัตริย์ชาวสมุทรสงคราม. พระนคร :
โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, 2511.

เทวชิราษ ป. มาลากุล, ม.ร.ว. "เบญจราชกกุธภัณฑ์และราชูปโภค," เฉลยปัญหา
ราชาศัพท์และตัวอย่างต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ราชาศัพท์. พระนคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2508. (เอกสารทางวิชาการของสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย
ไทย).

ธนิต อยู่โพธิ์. "กำเนิดนาฏศิลป์ไทย," คึกฤทธิ์ 60. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า,
2514. (สำนักพิมพ์ก้าวหน้าจัดพิมพ์ในงานทำบุญอายุครบ 5 รอบ ของ ม.ร.ว.
คึกฤทธิ์ ปราโมช 20 เมษายน 2514). หน้า 83-115.

_____ โชน. พระนคร : องค์การฯ ของคุรุสภา, 2508.

_____ เครื่องดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. พระนคร : กรมศิลปา-
กร, 2510.

_____ ประเลง รบง กับโมงครุ่มและเถิดเทิง. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์,
2495. (ข้าราชการในกองการสังคีต กรมศิลปากร พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพ
นายทวี เสริมสมบูรณ์ ณ เมรุวัดพระพิเรนทร์ 4 สิงหาคม 2495).

_____ ฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น. พระนคร : ธนาคารกสิกรไทย จำกัด, ม.ป.ป.

_____ พิธีไหว้ครู ตำราครอบโขนละคอน พร้อมควยตำนานและคำกลอนไหว้ครูละ-
คอนชาตรี. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร : กรมศิลปากร, 2502.

ธนิต อยู่โพธิ์. ศิลปินแห่งชาติคอนไทย. พระนคร : กรมศิลปากร, 2497.

_____. สีและลักษณะหัวโขน. พระนคร : กรมศิลปากร, 2497.

_____. อธิบายนาฏศิลป์ไทย. พระนคร : กรมศิลปากร, 2491.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. หนังสือประกอบการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515. (สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดพิมพ์ในการสัมมนานาฏศิลป์และดนตรีไทย ระหว่างวันที่ 23-25 มิถุนายน, 2515).

_____. หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย ตอนดนตรีและนาฏศิลป์ไทย. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

นรินทร์เทวี, กรมหลวง. จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทร์เทวี พิมพ์พร้อมฉบับเพิ่มเติม (พ.ศ. 2310-2381) และพระราชวิจารณ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (เฉพาะตอน พ.ศ. 2310-2363). พระนคร : ม.ป.ท., 2501. (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ศักดีพินิต โปรดให้พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงทิพยรัตนกิติ์ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 26 ตุลาคม 2501).

นราธิปประพันธ์พงศ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ (นุแปล). จดหมายเหตุลาลูแบร์. 2 เล่ม. พระนคร : องค์การค้าของคุรุสภา, 2505. เล่ม 1, หน้า 210-11, 298-9.

นริศรานุกิตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา. บันทึกเรื่องความรู้ทาง ๆ. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ประทานพระยาอนุমানราชชนน. พระนคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2506. เล่ม 1, หน้า 235, 256-7; เล่ม 4, หน้า 240-62; เล่ม 5, หน้า 227, 237, 243.

นริศรานุกิตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา. เรื่องไปชวา.

ลายพระหัตถ์และบันทึกเมื่อคราวเสด็จชวา พ.ศ. 2480-2481. พระนคร :
โรงพิมพ์พระจันทร์, 2514. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพหม่อมเจ้าประ-
โลมจิตร ไชยยันต์ 2514). หน้า 35-6.

_____. วิจารณ์เรื่องตำนานเสภาและระเบียบการเล่นตำนานเสภา [พระนิพนธ์
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคำรงราชานุภาพ]. พระนคร : โรง-
พิมพ์พระจันทร์, 2501. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพรองอำมาตย์ตรี
วิชัย กาญจนพบุ ฌ เมรุวัดประยูรวงศาวาส 15 ธันวาคม 2501).

_____, และ คำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา. สาส์น-
สมเด็จพระเจ้า. ลายพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรา-
นุกิตติวงศ์ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคำรงราชานุภาพ. 27
เล่ม. พระนคร : องค์การคชาของคุรุสภา, 2505. เล่ม 2, หน้า 172,
249; เล่ม 11, หน้า 46-8, 79; เล่ม 13, หน้า 277-8; เล่ม 21,
หน้า 216-7; เล่ม 24, หน้า 84, 91-3, 101-102, 120-21, 132-4.

_____, และ พิไลยเลขา คีตกุล, ม.จ. หม่อมเจ้าพิไลยเลขา คีตกุล พิมพ์เนื่องใน
วันประสูติครบ 6 รอบ 8 สิงหาคม 2512. พระนคร : โรงพิมพ์วัชรินทร์
การพิมพ์, 2512.

_____. นั้งเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. โคลงยอพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธ-
เลิศหล้านภาลัย. พระนคร : โรงพิมพ์ทางหุ่นสวนจำกัค สีวพร, 2511.
(พิมพ์ในงานฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี ในพระบาทสมเด็จพระพุทธ-
เลิศหล้านภาลัย 24 กุมภาพันธ์ 2511).

นิทรรศการหัวโขน. พระนคร : กรมศิลปากร, 2514. (พิมพ์ในงานนิทรรศการหัวโขน
ณ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร 15 มีนาคม - 15
พฤษภาคม 2514).

นิตยสาร สาริกฤติ. "ความสัมพันธ์ระหว่างละครไทยและละครภารตะ." วิทยานิพนธ์ปริญ-
ญามหามัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2515. (อัครสำเนา)

[นิรันทร นวมารค, และคนอื่น ๆ]. ประวัติกวีวรรณคดีไทย. 3 เล่ม. พระนคร : โรง-
เรียนเตรียมอุดมศึกษา, 2490.

โน้ตเพลงไทย เล่ม 1. พระนคร : กรมศิลปากร, 2514. (พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมศิลปากรจัดพิมพ์).

บทละครชุดเบ็ดเตล็ดในเรื่องรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 และ
พระราชนิพนธ์กรมพระราชวังบวรมหาศักดิพลเสพ. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณ-
พิพรรฒธนากร, 2506. (แจกในการกฐินพระราชทานมหาเสวกเอกพระยา
บริบูรณราชสมบัติ ณ วัดทองธรรมชาติ พระพุทธศักราช 2467).

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "การละครของไทย." บทความประกอบการสัมมนา
เรื่องนาฏศิลป์และดนตรีไทย ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 23-25 มิถุ-
นายน 2515. (อัครสำเนา)

ประทีน พวงสำลี. กิจกรรมร้องรำประกอบการสอน วิธีสอนเด็กเล็ก เพลงไทยในหลัก-
สูตร. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยมิตรการพิมพ์, 2514. (พิมพ์ในงานฉาปนกิจ
ศพนายชิต พวงสำลี ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 11 ตุลาคม 2514). หน้า
77-81.

ประทีน พวงสำลี. อธิบายทานาฏศิลป์ละครบ่าว้าพ้อน. พระนคร : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2506.

_____. หลักนาฏศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยมิตรการพิมพ์, 2514.

ประพันธ์ สุขนระชาติ. หัวโขน. พระนคร : ประพันธ์ สุขนระชาติ 80 สลักหิน รong-
เมือง กรุงเทพฯ 5, 2514.

ประสิทธิ์ ถาวร. ความรู้เรื่องคนตรีไทย. พระนคร : ประสิทธิ์ ถาวร วิทยาลัยนาฏ-
ศิลป์ กรมศิลปากร, 2515.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พระนคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2514.

พระปริชาฎาทางศิลปะ และวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย.

พระนคร : คณะกรรมการจัดงานฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี,
2511. (พิมพ์เนื่องในงานฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี ของพระ-
บาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย 24 กุมภาพันธ์ 2511).

พระมหานาควัดท่าทราย. ปณโณวาทคำฉันท์. พระนคร : กรมศิลปากร, 2503. หน้า
40.

พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เธอกรมหมื่น. เรื่องพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา-
โลกทรงฟื้นฟูวัฒนธรรม. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2500. (นายสนัน
บุญยศิริพันธ์ พิมพ์ช่วยในงานคล้ายวันประสูติ พ.ศ. 2500).

_____. เรื่องพระราม. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514. (พิมพ์เป็นที่ระลึก
ในงานนิทรรศการพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์ ณ หอสมุดแห่งชาติ 20-28 กัน-
ยายน 2514).

พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เธอกรมหมื่น. วิจารณ์เรื่องนิทานพื้นบ้านหรืออิเหนา.

พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนางประโมทย์จรยาวิภาส (ทรงหรือทัสนีย์ จันทิมล) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 16 กุมภาพันธ์ 2515).

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. รามเกียรติ์. 2 เล่ม. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, 2510.

_____. อิเหนา. พระนคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2509. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายเพิ่ม ศราทธทัต ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 2 มิถุนายน 2509).

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. บทละครนอก รวม 6 เรื่อง. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, 2513.

_____. รามเกียรติ์และบ่อเกิดแห่งรามเกียรติ์ [พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว]. พระนคร : บรรณาการ, 2512.

_____. อิเหนา. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2498.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ศกุนตลา. ประกอบคำนำและอภิธานอธิบายศัพท์. พระนคร : ม.ป.ท., ม.ป.ป. หน้า 38-53, "ภาคผนวก 1 : กล่าวด้วยนาฏกะ."

มนตรี ตราโมท. การละเล่นของไทย. พระนคร : กรมศิลปากร, 2497.

_____. "ความแตกต่างระหว่างละคอนนอกกับละคอนใน," งานสังคีตศิลป์ของกรมศิลปากร 2492-2494. พระนคร : กรมศิลปากร, 2494. หน้า 110-20.

_____. "ศุกพาทย์," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 5 (2505-2506), 3206-7.

มนตรี ตรีโมท. "จาก," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 10 (2512-2513), 5889-90.

_____. "จา," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 10 (2512-2513), 6158-9.

_____. "ชาติรี," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 10 (2512-2513), 6194-5.

_____. "ชาติ," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 10 (2512-2513), 6200-201.

_____. "เจ็ด," สารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, เล่ม 10 (2512-2513), 6443-6.

_____. ศัพท์สังคีต. พระนคร : กรมศิลปากร, 2507.

มานิต วัลลโภคม, และคนอื่น ๆ. ศิลปะสมัยอุทอง ศิลปะสมัยอยุธยา ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์. พระนคร : กรมศิลปากร, 2510. (กรมศิลปากรจัดพิมพ์ในงานเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร 25 พฤษภาคม 2510).

มหาเทพกษัตริย์สมุห, นาง. "ศิลปะของการดนตรีและละคร," อันเพลงไทยไซ้จะไร้ในคุณค่า. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2503. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายถนอม นาควัชระ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 3 ตุลาคม 2503).

ยอร์ช เซเคส์ (ผู้ชำระและแปล). ประชุมจารึกสยามภาคที่ 1 จารึกกรุงสุโขทัย. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2477. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพเจ้าพระยามุขมนตรี (อวบ เป้าโรหิตย์) ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส 1 กรกฎาคม 2477). หน้า 5, 111.

ระเบียบตำนานละคร เล่นถวายตัวที่วังวรดิศ ในงานพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตำราจ-
ราชานภาพทรงฉลองพระชนมายุครบหกสิบห้า เมื่อวันที่ 14 ที่ 15 พฤศจิกายน
2465. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2465.

ละม่อม โอชกะ. สิ่งอนุสรณ์รัชกาลที่ 2 ในพระบรมมหาราชวัง. พระนคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2512. (มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า-
นภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ พิมพ์ในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสม-
เด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พ.ศ. 2512).

วิจิตรวาทการ, หลวง. นาฏศิลป์. พระนคร : โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2507. (พิมพ์ใน
งานพระราชทานเพลิงศพครูฉัตร พุ่มรักษา ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 13
กรกฎาคม 2507).

ศิลป์ากร, กรม. "ภาพเครื่องแต่งตัวชุดพระ นาง ยักษ์ ลิง." พระนคร : กรมศิลป์ากร,
ม.ป.ป.

สุลักษณ์ ศิวรักษ์. "ปัญหาตอนประวัติศาสตร์ของไทย." แปลจาก "Problems of
Thai Prehistory," โดย Frederick Mote. สังคมศาสตร์ปริทัศน์,
2(ตุลาคม, 2507), 12-23.

แสง มนวิฑูร (ผู้แปล). นาฏยศาสตร์. แปลจาก นาฏยศาสตร์, โดย ภรตมณี. พระ-
นคร : กรมศิลป์ากร, 2511.

แสงสุรีย์ ลดาวัลย์, ม.ร.ว. พระมหาปราสาทและพระราชมณเฑียรสถานในพระบรม-
มหาราชวัง. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร : กรมการเผยแพร่ศิลปและวัฒน-
ธรรม สำนักพระราชวัง, 2514.

โสมนิมิตต์ [นามแฝง]. นาฏศิลป์ไทย : ภาพประกอบคำกลอนบอกชื่อท่ารำแม่บทอย่างย่อ.
พระนคร : โสมนิมิตต์ 1154 ถนนเจริญกรุง ใกล้ไปรษณีย์กลาง กรุงเทพฯ ๗,
ม.ป.ป.

หอสมุดแห่งชาติ. "จดหมายเหตุว่าด้วยการพระราชพิธีอุปราชากิเสกสมเค็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทรขึ้นเป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล จ.ศ. 1168."
จดหมายเหตุรัชกาลที่ 1. เล่มที่ 3.

_____ "จดหมายเหตุว่าด้วยการรับช้างสำคัญ จ.ศ. 1163." จดหมายเหตุรัชกาล
ที่ 1. เล่มที่ 2.

_____ "ตำราพ่อนรำ ฝีมือสมัยรัชกาลที่ 1." เล่มที่ 71. (ทั้งหมดมี 34 ภาพ
หอสมุดไคมาเมื่อปีมะแม พ.ศ. 2450).

_____ "พระบรมราชโองการเรื่องการเลนละครแลตั้งเจ้าภานี้เก็บภาษีละคร จ.ศ.
1221." จดหมายเหตุรัชกาลที่ 4. เล่มที่ 67.

_____ "รายงานเรื่องรับพระเทพกษัตรมาถึงกรุงเทพฯ ๗ จ.ศ. 1163." จก-
หมายเหตุรัชกาลที่ 1. เล่มที่ 4.

_____ "รายงานว่าด้วยเรื่องช้างสำคัญ." จดหมายเหตุรัชกาลที่ 2. เล่มที่ 23.

_____ "รายชื่อบุตรหลานพระยาเชียงใหม่พระยาละครพระยาลำพูน จ.ศ. 1210."
จดหมายเหตุรัชกาลที่ 3. เล่มที่ 40.

_____ "เรื่องรามเกียรติ์กรุงธนบุรี เล่ม 1 (เข้าใจว่าเป็นฉบับกรุงเก่า)."
เล่มที่ 530. ๓ 114, ๓ 6, ๓ ๑๑๘/๑.

หอสมุดแห่งชาติ. "สำเนาคำให้การนายน้อยปิ่นตา ว่าด้วยเรื่องวงศ์สกุลที่เป็นพระยา
เชียงใหม่ พระยาละคร พระยาลำพูน จ.ศ. 1203." จดหมายเหตุรัชกาล
ที่ 3. เลขที่ 101.

_____. "สำเนาหมายกำหนดการพระราชพิธีสมโภชวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ปีมะ-
เส็ง จ.ศ. 1171." จดหมายเหตุรัชกาลที่ 1. เลขที่ 3.

อนุমানราชชน, พระยา. อุปรกรณ์รามเกียรติ์. พระนคร : บรรณาการ, 2515.

อรุณวดี สุวรรณกนิษฐ. การละครของไทย. พระนคร : โรงพิมพ์บริษัทศิริพัสดุ, 2509.
(พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพนางเฉลิม สำราญ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 15
มกราคม 2509).

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์. การสอนพ้องร่ำในชั้นประถมศึกษา. พระนคร : หน่วยศึกษา-
นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2512.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
(คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสห-
ประชาชาติจัดพิมพ์ในการฉลองปีการศึกษาระหว่างชาติ 2513).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์

- สัมภาษณ์หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 18 ตุลาคม 2515.
- สัมภาษณ์หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 28 ตุลาคม 2515.
- สัมภาษณ์นายมนตรี ตราโมท ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยของกรมศิลปากร. 6 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเสรี หวังในธรรม หัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร. 10 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล. 12 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร. 13 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายมนตรี ตราโมท. 14 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเสรี หวังในธรรม. 14 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นางจำเรียง พุทประคัมภ์ หัวหน้าแผนกนาฏศิลป์ กองการสังคีต กรมศิลปากร. 14 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นางพนिका สิทธิวรรณ ศิลปินโทแผนกนาฏศิลป์ กองการสังคีต กรมศิลปากร. 14 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นางพนिका สิทธิวรรณ. 15 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์หม่อมราชวงศ์แสงสุรย์ ลดาวัลย์ หัวหน้าแผนกสารบรรณ สำนักงานเลขาธิการพระราชวัง. 15 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล. 20 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล. 28 พฤศจิกายน 2515.
- สัมภาษณ์นายเสรี หวังในธรรม. 1 ธันวาคม 2515.

สัมภาษณ์หม่อมราชวงศ์กฤษดิ์ ปราโมช. 3 ธันวาคม 2515.

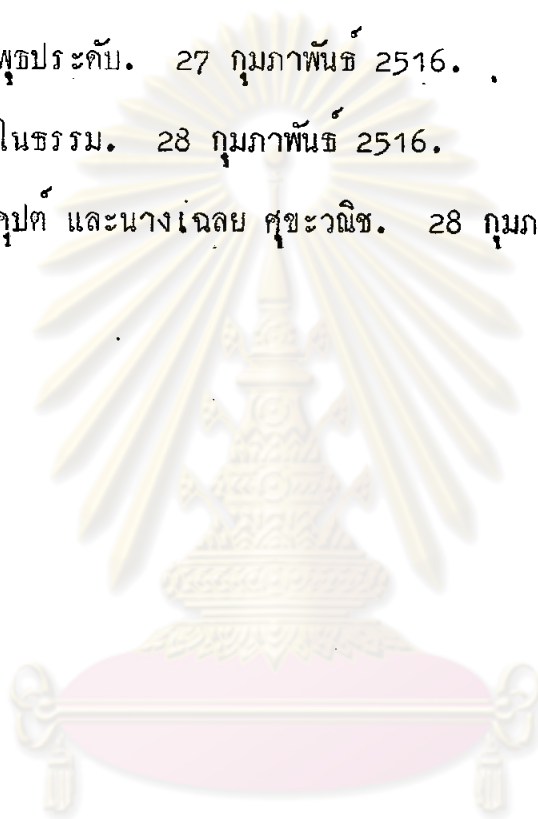
สัมภาษณ์นายเทวประสิทธิ์ พาทย์โกศล. 7 ธันวาคม 2515.

สัมภาษณ์นายเสรี หวังในธรรม. 24 ธันวาคม 2515.

สัมภาษณ์นางจำเรียง พุฒประดับ. 27 กุมภาพันธ์ 2516.

สัมภาษณ์นายเสรี หวังในธรรม. 28 กุมภาพันธ์ 2516.

สัมภาษณ์นางลมุล ยมะคุปต์ และนางเฉลย ศุขะวณิช. 28 กุมภาพันธ์ 2516.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

นางสาวอารดา สุมิตร. ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้รับพระราชทานปริญญาบัตร
อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 26
เมษายน พ.ศ. 2514 และได้เข้าศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาภาษาไทยในปีเดียวกัน ใช้เวลาในการศึกษาและวิจัยจนกระทั่งสำเร็จหลักสูตร
ของบัณฑิตวิทยาลัยภายในระยะเวลา 2 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย